

W republice rzymskiej

1. Przeczytaj tekst źródłowy. Następnie przyporządkuj podanym charakterystykom właściwą grupę społeczną. W tym celu wpisz w wykropkowane miejsca litery „PB” – plebejusze lub „PR” – patrycjusze.

Zmiana ustroju w Rzymie z monarchicznego na republikański nie przyniosła poprawy w sytuacji plebejuszów, wręcz przeciwnie – wyraźnie ją pogorszyła. Na początku republiki niektóre rody plebejskie były jeszcze dopuszczane do sprawowania konsulatu. [...] nastąpiło jednak zamknięcie stanu patrycjuszów, a plebejusze zostali pozbawieni zasadniczych przywilejów politycznych: czynnego i biernego prawa wyborczego [...] i społecznych: prawa zawierania małżeństw z patrycjuszami [...] oraz prawa pełnego posiadania i nabywania ziemi [...].

Plebejusze nie tworzyli grupy jednolitej ekonomicznie; bogata część plebsu, [...] głównym jej celem było wywalczenie dostępu do urzędów. Natomiast podstawowe masy plebejuszów pragnęły uzyskać nadziały gruntów i dostęp do wspólnego z patrycjuszami eksploataowania terenów ziemi publicznej [...].

M. Jaczynowska, D. Musiał, M. Stępień, *Historia starożytna*, Warszawa 1999, s. 423.

- tworzyli grupę zróżnicowaną majątkowo – .....
- byli pozbawieni prawa wyborczego – .....
- zajmowali stanowiska urzędnicze – .....
- tworzyli grupę zamkniętą – .....
- mieli dostęp do użytkowania ziemi publicznej – .....

2. Uzupełnij tabelę.

Urząd	Kopetencja	Kto wybierał lub powoływał osobę na ten urząd?
Dyktator		
Edyl		
Pretor		
Cenzor		
Konsul		
Trybun ludowy		

3. Na podstawie tekstu źródłowego ze s. 165 podręcznika oraz schematu (s. 166–167) podziel poszczególne zadania i uprawnienia senatu na te z dziedziny polityki zewnętrznej i wewnętrznej, a następnie zapisz je w odpowiednich miejscach tabeli.

Uprawnienia senatu rzymskiego	
Polityka zewnętrzna	Polityka wewnętrzna

4. Przeczytaj fragmenty *Prawa XII Tablic* ze s. 170 podręcznika, a następnie wpisz literę „P” obok zdań prawdziwych, a „F” – przy wypowiedzeniach fałszywych.

Zdania	Prawda/Fałsz
<i>Prawo XII Tablic</i> wprowadzało równe kary za przestępstwa popełnione wobec osób z różnych grup społecznych.	
Według <i>Prawa XII Tablic</i> sędziów za korupcję karano śmiercią.	
<i>Prawo XII Tablic</i> nie zezwalało na małżeństwa plebejuszy z patrycjuszami.	
Za przestępstwa popełnione świadomie były wyższe kary niż za te wykroczenia, których dokonano nieświadomie.	
Reguły spisane w <i>Prawie XII Tablic</i> obejmowały tylko prawo karne.	
<i>Prawo XII Tablic</i> dopuszczało karę śmierci bez wyroku sądu.	

5. Zaznacz właściwe zakończenie każdego zdania.

A. *Nobilitas* byli nową arystokracją urzędniczą składającą się z

- reprezentantów dawnych rodów patrycjuszowskich.
- członków najwybitniejszych rodów plebejskich.
- urzędników najbardziej zasłużonych dla republiki rzymskiej.
- przedstawicieli dawnych rodów patrycjuszowskich i członków najwybitniejszych rodów plebejskich.

B. Najstarszymi spośród rzymskich zgromadzeń ludowych były

- komicja centurialne.
- komicja tribusowe.
- komicja kurialne.
- zgromadzenia plebejskie.